ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГЫ

6B05203 - География

География және экология кафедрасы

Цикл	Пәндердің атауы және олардың негізгі бөлімдері		ECTS барлығы
ЖББП	ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН ПӘНДЕР МОДУЛІ		
ТК	ТАҢДАУ КОМПОНЕНТІ (ТК)		5
1.	ЭКОНОМИКА ЖӘНЕ КӘСІПКЕРЛІК НЕГІЗДЕРІ		
	"Экономика және кәсіпкерлік негіздері" университеттік экономикалық білім беру жүйесіндегі маңызды курстардың бірі болып табылады, ол экономика және бизнес негіздерін игеруді , қазіргі заманғы экономика мен нарық жағдайында бизнес жүргізу әдістерін жан-жақты талдауды, экономикалық жүйелердің барлық түрлерінің жай-күйі мен даму тенденцияларын ашады. Пәннің мақсаты студенттердің экономика және кәсіпкерлікті зерттеу әдістерін, білімді күнделікті өмірде қолдану үшін қазіргі жағдайын зерттеу негізінде экономика және кәсіпкерлік негіздері туралы теориялық және практикалық білімдерін қолдану қабілетін қалыптастыру.	**ОН:2,3, 5.**	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Мэнкью, Грегори. Экономикс = Economics / Н. Г. Мэнкью, М. П. Тейлор. - 4-халықаралық басылым. - Астана : «Ұлттық аударма бюросы», 2018. - 848 Жак,Жан. Экономика және бизнеске арналған математика:- Алматы: Жоғары оқу орындарының қауымдастығы. Т.1 /ауд.: Ж. Тасмамбетов, А. Тасмамбетова, А. Жақсылықұлы.-2016. 440б. 2. Экономика негіздері: оқу құралы / Ж.Я. Әубәкірова [и др.]. - Алматы: Қазақ университеті, 2017. 3. блак Джон, Хашимзаде Нигар, Майлз Гарет. Оксфорд экономика сөздігі. Алматы : «Ұлттық аударма бюросы», 2018. - 848		
2.	КӘСІБИ ЖӘНЕ ЗЕРТТЕУ ҚЫЗМЕТІНІҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖӘНЕ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ НЕГІЗДЕРІ		
	ҚР Конституциясының, қолданыстағы заңнамасының негізгі ережелері; мемлекеттік басқару органдарының жүйесі, өкілеттіктер шеңбері, экономиканы мемлекеттік реттеудің мақсаттары, әдістері, экономикадағы мемлекеттік сектордың рөлі; қаржылық құқық және қаржы; материалдық және іс жүргізу құқығының өзара іс-қимыл тетігі; сыбайлас жемқорлықтың мәні, оның пайда болу себептері; сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін моральдық-адамгершілік, құқықтық жауапкершілік шаралары; сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қолданыстағы заңнама.	**ОН:2, 3, 5**	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Ағыбаев А.Н. Қожаниязов А.Т. Парақорлық үшін қылмыстық жауаптылық. Оқу құралы. - Алматы: Эпиграф, 2019.-160 б. 2. Сыбайлас-жемқорлықсыз білім = Антикоррупционное образование = Anticorruption education: оқу-әдістемелік құралы / Б.Х. Толеубекова және т.б. - Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ "Ұлағат" баспасы, 2015. - 192 б. 3. Агыбаев А.Н. Ответственность за отдельные виды коррупционных правонарушений по новому УК РК: учебное издание/А.Н. Агыбаев. - Алматы: Эпиграф, 2019. - 88 с		
3.	ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТҰРАҚТЫ ДАМУ		
	«Экология және тұрақты даму» пәні студенттердің табиғи кешендердегі өзгерістерді, олардың себептері мен шешу жолдары туралы тұтас түсініктерін қалыптастыруға бағытталған. Пәнді меңгеруде экологияның негізгі ұғымдарын, экологияның ғылым ретінде қалыптасуы мен дамуын, сондай-ақ биосфераның ғаламдық экожүйе ретіндегі тұжырымдамасы қарастырылады; қоршаған ортаның ластану түрлерінің жіктелуі берілген, қазіргі заманның жаһандық, аймақтық және жергілікті экологиялық проблемалары, олардың пайда болу себептері мен қоршаған ортаның ластану түрлері талданады; жаһандық экологиялық проблемаларды шешудегі халықаралық ынтымақтастық қағидаттары түсіндіріледі.	**ОН:2, 3, 5**	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Оспанова, Г. С. Экология: Оқулық / Г. С. Оспанова, Г. Т. Бозшатаева. - Алматы: Экономика, 2011. - 351 б. 2. .Экология және тұрақты даму: жоғарғы оқу орындарына арналған оқулық / А.Қ. Саданов және т.б. - Алматы: Эверо, 2019. - 404 б. 3. Мусина А.С. Экология и устойчивое развитие: учебник / А.С. Мусина. - Караганда: MedetGroup, 2016. - 235 с.		

4. Ларионов, Н. М. Промышленная экология : учебник и практикум для вузов / Н. М. Ларионов, А. С. Рябышенков. - 3-е изд., переработ. и доп. - М. : Юрайт, 2023. - 441 с.			
4.	**ҚАРЖЫЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ**		
	"Қаржылық сауаттылық негіздері" пәні студенттердің жеке қаржыны басқару, бюджетті ұтымды жоспарлау, қаржы құралдарын пайдалану, қаржылық тәуекелдерді бағалау және негізделген экономикалық шешімдер қабылдау бойынша негізгі білімдері мен дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. Курста жеке және отбасылық бюджет, оны жоспарлау әдістері, қаржы институттары және олардың экономикадағы рөлі, кірістер мен шығыстар түрлері, оларды оңтайландыру тәсілдері қарастырылады. Пәннің мақсаты – жеке қаржы мәселелерін шешудің тиімді әдістерін үйрету.	**ОН:2, 3, 5**	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Гарман, Е. Т. Жеке қаражат: Оқулық / Е. Т. Гарман, Е. Р. Форг. - 13-бас. - Нұр-Сұлтан : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 632 б. 2. Койбагарова, С.Т. Қаржылық нарықтағы кәсіби қызмет: оқу құралы. - Алматы: Лантар Трейд, 2021.-86 б. 3. Сарқытқан, Қастер. Қазақстанда табысқа жет! Қаржылық сауаттылық және бизнес психологиясы / Қ. Сарқытқан. - Алматы : Kemel kitap, 2024. - 342 б. 4. Бусыгин, А. В. Предпринимательство: Учебник / А. В. Бусыгин, 2001. - 640с. с. 5. Қаржылық есеп: оқу құралы / Қ. К. Кеулімжаева - Алматы: Экономика, 2001. - 330 б		
БКПЦ	**БАЗАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТЕНДІРУ ПӘНДЕР ЦИКЛІ**		**176**
5.	**МЕТЕОРОЛОГИЯ ЖӘНЕ КЛИМАТОЛОГИЯ**		
	Метеорология және климатология пәні студенттерге атмосфералық құбылыстар мен климаттық өзгерістерді зерттеу, оларды түсіну және болжау туралы білім береді. Бұл пән студенттерді ауа райы мен климаттық жағдайларды, олардың өзгерістерін, әсерлерін және салдарын түсінуге үйрету. Метеорология — атмосфераның қысқа мерзімді құбылыстарын зерттейтін ғылым. Бұл бөлімде студенттер ауа райының пайда болуы, оның өзгерістері, ауа температурасы, ылғалдылық, қысым, желдер, жауын-шашын және басқа да метеорологиялық факторлар туралы үйретеді.	**ОН:7,8,9**	**4**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Каймулдинова, К.Д. Метеорология және климатология: оқу-әдістемелік кешен / К.Д. Каймулдинова, А А. Базилова. - Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ, 2010. - 72 б. 2. Әбілмәжінова С.Ә. Жалпы жертану: Оқулық.- Алматы : ЖШС РПБК «Дәуір», 2012.- 408 б.			
6.	**КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІ ЖӘНЕ ОНЫҢ САЛДАРЫ**		
	Мақсаты: климаттың ғаламдық өзгеруінің өзекті мәселелерін зерттеу. Студенттер: • экстремалды ауа райы құбылыстарын бағалау үшін ауа райы мен климаттың өзгерістеріне өзбетімен жеке бақылау жасауға ықпал ету; • климаттың өзгерісін зерттеудің әртүрлі тәсілдерін талдау және олардың салдарына болжау жасау; • климаттық өзгеруіне әсер етуші температураның жоғарылауы, экстремалды ауа райы және т.б. құбылыстардың салдарын зерттеу; • ғаламдық климат өзгеруімен байланысты елдердің жеке аумақтарының климатының өзгеруінен болатын салдарын бағалау.	**ОН:7,8,9**	**4**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1.Изменение климата: последствия, смягчение, адаптация/ М.Ю. Бобрик [и др.]. – Витебск: ВГУ имени П.М. Машерова, 2015. – 424 с. 2.Вычислительно-информационные технологии мониторинга и моделирования климатических изменений и их последствий: [монография] / Е. П. Гордов [и др.]; РАН, Сибирское отд-е, Ин-т мониторинга климатических и экологических систем, Томский гос. ун-т. — Новосибирск : Наука, 2013. — 194, [4] с., [4] л. цв. ил., карт : ил., схемы, табл., карты. https://search.rsl.ru/ru/record/01006751684?ysclid=mbq6e8n7vc205787871 3. Мынбаева, Б. Н. Механизмы изменения климата и окружающей среды: учебное пособие / Б. Н. Мынбаева. - Алматы: КазНПУ им.Абая, 2011. - 88 с. 3.Проскуряков, М. А. Хронобиологический анализ растений при изменении климата. Т.18 (1) / М. А. Проскуряков. - Алматы: LEM, 2012. - 228 с		

7.	**МАТЕРИКТЕР МЕН МҰХИТТАРДЫҢ ФИЗИКАЛЫҚ ГЕОГРАФИЯСЫ**		
	Мақсаты – әлем табиғаты, аймақтық ерекшеліктері туралы тұтас көзқарас қалыптастыру. Мазмұны: Материктер мен Дүниежүзілік мұхит суларының қалыптасуының жалпы заңдылықтары. Дүниежүзілік мұхиттың географиялық жағдайы. Дүниежүзілік мұхит суларының қасиеттері. Оңтүстік және Солтүстік материктерге шолу. Адамның құрлық пен мұхиттың табиғи ресурстарын игеру ерекшеліктері. Материктердің қазіргі жағдай және табиғи ортаны қорғау мәселелері. Құзыреттер: әлем табиғатының тұтастығы туралы біледі.	**ОН:6,9**	**6**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Әбілмәжінова, С.Ә. Материктер мен мұхиттардың физикалық географиясы. Оқулық. А. Н. Бейкитова. - Алматы: BOOKPRINT, 2013. - 520 б. 2. Материктер мен мұхиттардың физикалық географиясы: білім алушыларға арналған пәнінің оқу -әдістемелік кешені 5В011600-«география» / дайындағандар: С.Ә. Абилмажинова және т.б. - Алматы: Ұлағат, 2012. - 120 б. 3. Sarkytkan, K. Geographic overview of G and Kazakhstan: Textbook for students majoring in geography / Kaster Sarkytkan.- Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ "Ұлағат" баспасы, 2015. - 200 с.		
8.	**ДҮНИЕЖҮЗІНІҢ ФИЗИКАЛЫҚ-ГЕОГРАФИЯЛЫҚ АЙМАҚТАРЫ**		
	Мақсаты – географиялық қабықтың ең үлкен таксондарын-құрлықтар мен мұхиттарды жүйелі түрде сипаттау. Мазмұны. Құрлықтар мен мұхиттар ең ірі табиғи-аумақтық кешендер ретінде, олардың қалыптасуы мен дамуының географиялық заңдылықтары, күрделі сипаттамалардың принциптері. Құрлықтар мен мұхиттарды физика-географиялық аудандастыру принциптері. Аймақтардың табиғатына тән белгілер. Мұхиттар және оның бөліктері. Құзыреттер. Дүниежүзінің физикалық географиясы бойынша алған білімдерін кәсіби, педагогикалық, әдістемелік және ғылыми-зерттеу қызметінде пайдалана алады	**ОН:6,9**	**6**
9	**ТҰРАҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ**		
	Тұрақты даму тұжырымдамасы. Тұрақты дамуды жаһандық басқару. Тұрақты дамуды мемлекеттік басқарудың өзекті мәселелері. Көміртегі шығарындыларының ұлттық мониторингі. Урбанизацияланған аумақтарды дамытуды басқару. Көміртегі нарығы.Айналмалы экономика. Тұрақты дамуды аймақтық басқару. Корпоративтік ESG стратегиялары. Климаттық жобаны басқару. Әлемдік энергетика және декарбонизация. Отын-энергетика кешеніндегі тұрақты дамудың өзекті мәселелері. ЖЭК экономикасы. Отын-энергетика кешеніндегі озық технологиялар мен даму перспективалары. Халықаралық энергетикалық қауіпсіздік. Инновациялық даму тәуекелдерін бағалау және модельдеу. Инновациялық қызметтің тәуекелдерін басқару. Тәуекелді бағалаудың сандық әдістері.	**РО:8,11**	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Роик, В. Д. Экономика развития: неравенство, бедность и развитие : учебное пособие для вузов / В. Д. Роик. — Москва : Издательство Юрайт, 2023. — 474 с. — Текст : электронный // Образовательная платформа Юрайт [сайт]. — URL: https://urait.ru/bcode/518578 (дата обращения: 29.06.2023). 2. Путырский, В. Е. Политическая география : учебник для вузов / В. Е. Путырский. — Москва : Издательство Юрайт, 2023. — 395 с. — (Высшее образование). — Текст : электронный // Образовательная платформа Юрайт [сайт]. — URL: https://urait.ru/bcode/511100 (дата обращения: 29.06.2023). 3. Васильев, В. П. Государственное и муниципальное управление : учебник и практикум для вузов / В. П. Васильев, Н. Г. Деханова, Ю. 4. Бейсенова А.С. Динамическое развитие географии и экономики Казахстана. - Алматы: КазНПУ им. Абая, 2015. - 300 с.		
10.	**БАСҚАРУДЫҢ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ**		
	Курстың міндеттері: студенттердің табиғат пен қоғамның өзара әрекеттесу процесінде жер бетінде қалыптасатын аумақтық, табиғи және экономикалық жүйелердің әсерін, басқару шешімдерін қабылдау және оларды іске асыру мүмкіндіктерін талдау қабілеттерін қалыптастыру. Қазіргі әлемдегі география, географияның негізгі мәселелері мен болашағы. Географиялық зерттеудің әдістері және географиялық ақпараттың негізгі көздері.	**РО: 11,12**	**5**

Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Каймулдинова К. Д. Басқарудың географиялық негіздері және тұрақты даму: оқу құралы / К. Д. Каймулдинова. - Алматы : Ұлағат, 2012. - 116 б. 2. Жалимбетова Роза Балтаевна. Организационно-экономические основы предпринимательства в системе обеспечения конкурентоспособной экономики: учебное пособие / Р. Б. Жалимбетова, С. П. Гуляева. - Алматы: Жеті жарғы, 2011. - 280 с. 3. Новый Казахстан в меняющемся мире: стратегия экономической трансформации и путь к лидерству / ред. О. Сабден. - Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2011. - 288 с. 4. Ашимбаева А.Т. Национальная экономика Казахстана в условиях глобализации, 1-2 том. – 2016. - 160 с.			
	КӘСІПТІК ПӘНДЕР ЦИКЛІ		
	ТАҢДАУ КОМПОНЕНТІ		
11.	**БҮКІЛӘЛЕМДІК МҰРАЛАР ГЕОГРАФИЯСЫ**		
	Дүниежүзілік мұра - бүкіл әлем үшін құнды объектілер. Мәдени және табиғи мұра, дүниежүзілік мұра картасы. Планетаның қорғалатын табиғи аймақтарының түрлері. Мәдени мұра объектілерін таңдау критерийлері және жіктелуі. Табиғи ландшафттар мен әдемі табиғи нысандар, тарихи ескерткіштер, мәдени салт-дәстүрлер және аймақтар мен елдердің басқа да көрікті жерлері. Қазақстанның табиғи және мәдени мұрасының объектілері. Әлемдік табиғи және мәдени ескерткіштерді қорғау	**ОН: 11,12**	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1 Ғабитов, Тұрсын. Қазақ мәдениетінің рухани кеңістігі : научное издание / Т. Ғабитов. - Алматы : Раритет, 2013. - 400 б. 2.Киприна, Елена Николаевна. Культурная география. Тюмень : Издательство Тюменского государственного университета, 2015. https://search.rsl.ru/ru/record/01008643700?ysclid=mbq6hg13m6995256188 3. Жандосова Г.О. Дүниежүзілік мұра географиясы. Оқу-әдістемелік құралы. -Алматы, 2024. – 168 б.			
12.	**БИОГЕОГРАФИЯ**		
	Биогеография ғылымы, оның ғылымдар арасындағы алатын орны, зерттеу облысы, даму тарихы және маңызы. Биогеографиялық ұғымдар мен терминдер. Биогеография ғылымының даму кезеңдері және негізін салушы ғалымдар. Биогеографияның басқа ғылымдармен байланысы. Биогеографиялық зерттеулер, оның әдістері. Студенттер: • биогеографиялық аудандастыру принциптерін және биомалар мен биоттарға антропогендік әсерлерді түсіну; • географиялық ортаның ерекшеліктерімен, топырақ жамылғысымен, өсімдіктер мен жануарлар дүниесімен танысып, олардың ресурстарын ұтымды пайдалану мен қорғауды талдау; •организмдердің таралу ерекшеліктерін және олардың ареалдағы таралу заңдылықтарын салыстыру.	**ОН:6,9**	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Петров, К. М. Биогеография океана: теория и практика региональных исследований : учебник / К. М. Петров. — Москва : Ай Пи Ар Медиа, 2024. — 278 с. — ISBN 978-5-4497-2617-9. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/135266.html 2. Сакральная география Казахстана: реестр объектов природы, археологии, этнографии и культовой архитектуры / ред. Б. А. Байтанаева. - выпуск 1. - Алматы: Институт археологии им. А.Х.Маргулана, 2017. - 904 с. - (Рухани жаңғыру).			
13.	**ТОПОНИМИКА**		
	Курстың негізгі мақсаты – топономия негіздерін оқып үйрену, өз өлкесін зерттеу дағдыларын меңгеру, географиялық атаулардың тарихи, әдеби, өлкетану, т.б. байланысын анықтау. Мазмұны: Жер-су атауларын, олардың шығу тегін, семантикалық мағынасын, дамуын, қазіргі күйін, жазылуы мен айтылуын зерттейді, топонимиканың ғылымдар жүйесіндегі орнын ұғынады. Қалыптасқан дағдылар: шығармашылықты дамыту, соның ішінде ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар; топонимика бойынша білімді өз бетінше меңгеру қажеттілігін қалыптастыру.	**ОН: 6, 12**	**4**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			

1.Каймулдинова К. Топонимика. – Алматы, 2011 - 256 б. 2.Абдиманапов Б.Ш. География Казахстана в таблицах и рисунках. – Алматы, 2006 – 105 с. 3.Абдрахманов С.А. Географическая терминология в Казахстане: история, формирование и стандартизация. –Алматы, 2013. –320с			
14.	**ЕЛТАНУ**		
	Пәнді оқып-үйренудің мақсаты - елдердің саяси жүйесінің «бейнелерін» түсіну, олардың табиғатын, тұтастай алғанда халықтың және елдің жеке халықтарын, оның тарихы мен мәдениетін, саясаттың, экономика мен қоршаған ортаның ерекшеліктерін зерттеу. Әлем елдері, аймақтық географиялық шолу: табиғи жағдайлар мен ресурстар, халық пен экономика және т.б. Мемлекеттердің қалыптасуы мен даму тарихы: Еуропа, Азия, Солтүстік және Оңтүстік Америка, Африка, Австралия және Мұхиттық аралдар.	**ОН: 7,10**	**6**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1.Жангелдина Д. Елтану. – Алматы, 2012. - 277 б. 2.Алиханқызы Г., Райымбек Б. Елтану. Оқу құралы. 2018. - 90 б. 3.Алиханқызы Г., Райымбек Б. Елтану. Оқу құралы. 2018. - 80 б. 3.Каймулдинова, К.Д. Елтану. Оқу-әдістемелік құралы. Д. І. Жангелдина. - Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ, 2010. - 92 б. 4.Страноведение: учебник / Дорошко Н.С. и др. 2019 – 636 с. 5. Страноведение (в региональном формате): учебник / Н.С. Дорошко, А.М. Есдаулетова, Ж.М. Медеубаева, В.П. Крыжановский. - Алматы: CyberSmith, 2020. - 636 с.		
15.	**ЖАҺАНДЫҚ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ САЯСАТ**		
	Экологиялық саясат: түсінігі, мәні, тұжырымдамалық негіздері және үлгілері Тұрақты даму концепциясы негіз ретінде. қазіргі заманғы экологиялық саясатты қалыптастыру. Тұрақты дамудың экологиялық өлшемі. Халықаралық экологиялық саясат жаһандық экологиялық мәселелерге жауап ретінде. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы халықаралық келісімдер. Мемлекеттің экологиялық саясаты: механизмдері, қалыптасу және жүзеге асыру факторлары. Қоғамның экологиялық маңызды шешімдерді қабылдауға қатысуы және экологиялық шиеленістерді саяси реттеу әдістері. Қазақстанның экологиялық саясатының басымдықтары. Қазақстандағы экологиялық саясатты жүзеге асырудың аймақтық және муниципалдық деңгейлері. Кәсіпорындардың экологиялық саясаты.	**ОН:7,12**	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1.Международные отношения и мировая политика: учебник для вузов; под редакцией П. А. Цыганкова. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва: Издательство Юрайт, 2023. — 279 с. 2.Экологическое право: учебник для вузов; под редакцией С. А. Боголюбова. — 7-е изд., перераб. и доп. — Москва: Издательство Юрайт, 2023. – 304с. 3.Путырский, В. Е. Политическая география: учебник для вузов / В. Е. Путырский. — Москва: Издательство Юрайт, 2023. — 395 с. — (Высшее образование). — Текст: электронный // Образовательная платформа Юрайт [сайт]. — URL: https://urait.ru/bcode/511100 (дата обращения: 29.06.2023). 4.Жильцов С.С., Зонн И.С. Каспийский регион: политика, экономика, сотрудничество: учебное пособие. 2017.-304с.		
16.	**ГЕОГРАФИЯ МЕН ЖАРАТЫЛЫСТАНУДЫ ОҚЫП УЙРЕНУ ТЕХНОЛОГИЯСЫ**		
	Пәнді оқудың мақсаты география және жаратылыстану ғылымдарын оқытудың инновациялық әдістерімен, заманауи білім беру бағдарламаларымен, оларды қолдану тәсілдері мен әдістерімен таныстыру. Мектептегі география мен ғылымның құрылымы мен мазмұны. География және ғылымдағы инновациялық технологиялар пәні мен мәселелері	**ОН: 6,10**	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Махмутов, М. И. Проблемалык окыту / М. И. Махмутов. - Караганды: Педагогика, 2015. - 252 с 1 том_пробле мное обучение.indd 2. Тоқпанов Е.А., Мазбаев О.Б., Увалиев Т.О., Асубаев Б.Қ. Географияны оқыту әдістемесі. ЖОО студенттеріне арналған оқулық.. – Алматы, New book. 2022. – 412 бет. 3. Колодочка, Т. Н. Фреймовая педагогическая технология в дисциплине «География» 2014. -208. 4. Географиялық білім беру жүйесіндегі жаңа инновациялық технологиялар. Е.А.Тоқпанов [және т.б]. - Алматы: Эверо, 2019. – 272 б.		

17.	**ГЕОГРАФИЯНЫ STEM ТЕХНОЛОГИЯ НЕГІЗІНДЕ ОҚЫТУ**		
	Білім мен дағдының дуальды түрлерін дамыту мүмкіндігі. Географиялық білімі бар заманауи ғылым, техника, техника және математика элементтерін пайдалана отырып, сыни тұрғыдан ойлау, талдау, түсіндіру және географиялық деректерді зерттеу дағдыларын дамыту.Географиялық ақпараттық жүйелерді пайдалану қоршаған ортаны қорғау, тұрақты даму және климаттың өзгеруі мәселелерін шешуде практикалық және бірлескен жобаларды құруды ынталандыруға бағытталған.	**ОН 1,5,7**	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
Милнер-Болотин М. (2017b). «Исследование с поддержкой технологий в образовании учителей STEM: сотрудничество, проблемы и возможности», в цифровых инструментах и решениях для обучения STEM на основе запросов, ред. И. Левин и Д. Цыбульский (Херши, Пенсильвания: IGI Global), 252–281. https://core.ac.uk/download/550988011.pdf 2. Водолажская, Т., Коваленок, Т., Король, Д., & Мельченко, А. (2018). STEM-подход в образовании: идеи, методы, практика, перспективы. Минск: Ассоциация «Образование для будущего. https://elib.bspu.by/ handle/doc/41934. Материалы координационного центра "Образование для устойчивого развития" БГПУ https://elib.bspu.by/handle/doc/41934?ysclid=mbq78o1q4z691066092 3.Susan C., Dr Grant Kleeman. Geography and STEM. // Journal Geographical Education. 2019. - Volume 32. – P. 5-10 file:///C:/Users/user/Downloads/EJ1238489.pdf		
18.	**СУ ТАСҚЫНДАРЫНЫҢ ГЕОГРАФИЯСЫ**		
	Су тасқыны – жаһандық ең ірі табиғи апат ретінде. Әлемдегі ең ірі су тасқындары. Қазақстандағы су тасқындары. Су тасқындарының табиғи параметрлері бойынша санаттары. Су тасқындарының шығу себептері. Су тасқындарының классификациясы. Су басу зоналарының шекараларын анықтау. Су басу зоналарын математикалық-картографиялық модельдеу. Су тасқындарын зерттеудегі Жерді қашықтан зерделеу (ЖҚЗ) материалдары. Жердегі өзгерістерді бақылауға арналған ғарыштық платформалар.Су тасқынының туындау себептері. Су тасқынына ландшафттың төзімділігі.	**ОН:7,12**	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Лайсханов Ш.У., Нұрмағамбетұлы Ж., Мырзахметов А.Б., Шарапханова Ж.М. Су тасқындарының географиясы: оқу құралы / Ш.У.Лайсханов, Ж.Нұрмағамбетұлы, А.Б.Мырзахметов, Ж.М.Шарапханова. – Алматы: Дарын, 2025. – 191 б.. 2. Управление рисками наводнений. Методическое пособие / С.Д. Шарипханов, К.Ж. Раимбеков, А.Б. Кусаинов – Кокшетау: Кокшетауский технический института КЧС МВД Республики Казахстан, 2015. – 94 с. 3. Шигапов И.С., Уленгов Р.А. Оценка риска наводнений и их геоэкологических последствий на малых реках: учебно-методическое пособие. – Казань: Казан. ун-т, 2022. – 51 с. file:///C:/Users/user/Downloads/Ocenka_riska_navodnenij_i_ih_geoekologicheskih_posledstvij_na_malyh_rekah.pdf		
19.	**ГЕОГРАФИЯДАҒЫ ҒАРЫШТЫҚ ӘДІСТЕР**		
	Жерді зерттеудің ғарыштық әдістерінің мүмкіндіктерімен танысу және зерттеу нәтижелерін адам қызметінің әртүрлі салаларында қолдану. Ғарыштық әдістер.Жерді және басқа планеталарды ғарыштан бақылау және суретке түсіру. Оптикалық, фотографиялық және лазерлік жүйелердің көмегімен ғарыш аппараттарының қозғалысын жерүсті бақылаулары. Фотоәдістер: жер бетінің фотосуреттерін түрлендіру арқылы есептер шығару. Фотоаппараттың орналасуына қарай олар жердегі және ауалық болып бөлінеді. Біріктірілген әдістер.	**ОН:8,11**	**4**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Рысбеков Қ.Б., Айтқазинова Ш.Қ. Аэрофотосуреттерді түсіндіру әдістері. Оқу құралы. – Алматы: ҚазҰТУ, 2014. – 154 бет. 2. Satellite Imagery Interpretation Guide: Structure Identification in Displacement and Conflict. Electronic resource. URL: https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000108059/download/		
20.	**ҒАРЫШТЫҚ ТҮСІРІЛІМДЕРДІ ДЕШИФРЛЕУ**		
	Ғарыштық түсірілімдердің түрлері мен негізгі қасиеттері. Ғарыштық түсірілімдерді дешифрлеу туралы түсінік. Дешифрлеудің белгілері. Масштаб пен кеңістіктік ажыратымдылық. Оптикалық диапазондағы орташа және жоғары кеңістіктік ажыратымдылықтағы спутниктік деректер. Визуалды дешифрлеу үшін қолданылатын спектрлік арналардың негізгі комбинациялары. Орта және жоғары	**ОН:8,11**	**4**

	ажыратымдылықтағы түсірілімдер бойынша нысандарды, процестер мен құбылыстарды тақырыптық дешифрлеу. Ғарыштық түсірілімдерді дешифрлеу негізінде талдау әдісі.		
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Керімбай Н. Н. Геоинформатика негіздері / Н. Н. Керімбай. - Алматы : Эверо. - Текст : непосредственный. Т. 1 / Н. Н. Керімбай. - Өңделіп тол., 3-ші бас. - 2021. - 276 б. 2. Лайсханов Ш.У.,Каймулдинова К.Д., Алиаскаров Д.Т. Геоинформатика:География мұғалімдерін даярлайтын ЖОО студенттеріне арналған оқулық. – Алматы, 2022. –198 б.			
21.	**ДҮНИЕ ЖҮЗІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ГЕОГРАФИЯСЫ**		
	Әлемнің экономикалық және әлеуметтік географиясы қоғамның территориялық ұйымын, оның заңдылықтары мен заңдылықтарын, әлеуметтік-экономикалық құбылыстар мен процестердің территориялық сараланuын зерттейді. Пәнді оқудың мақсаты - дүниежүзілік саяси карта туралы білім алу, қоғамның қызмет ету заңдылықтары мен заңдылықтарын, әлемдік экономика дамуының ерекшеліктерін түсіну. Табиғи жағдайлар мен ресурстар. Әлем халқы. Ғылыми-технологиялық революция және оның әлемдік экономикаға әсері.	**ОН:9,11**	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. Г.Е. Бердыгулова, Е.А. Ахметов. Экономическая и социальная география мира: учебник. - Алматы: TST-Company, 2014. - 559 с. 2. Ә.Т. Мылкайдаров. Дүниежүзінің экономикалық, әлеуметтік және саяси географиясы: практикум. - Алматы: Қазақ университеті, 2017. - 238 б. 3. Н.Н. Керімбай, Б.С. Керімбай. Экономическая и социальная география: учебно-методический комплекс. –Алматы: Қазақ университеті, 2021. - 228 с. 4. Т.О. Увалиев, Е.А. Ахметов, К.М. Ахметов. Экономическая и социальная география мира: учебник. - Алматы, «Мектеп», 2014. – 298 б. 5. К.Д. Дуйсебаева, З.К. Калиаскарова. Экономическая, социальная и политическая география мира: учебно-методическое пособие. -Алматы:"Қазақ университеті, 2015. - 111 с.			
22.	**ҚАЗІРГІ ДҮНИЕ ГЕОГРАФИЯСЫ**		
	Пәнді оқытудың мақсаты қазіргі әлемнің динамикасына, дүниежүзілік экономиканың жаһандануына қатысты терең білімді қалыптастыру, жаңа тәртіптің идеяларын түсіну және бағалау қабілеті болып табылады. Қазіргі әлемнің алуан түрлілігі мен тұтастығы. Әлемді әлеуметтік-экономикалық даму тұрғысынан топтастыру. Экономикалық, тарихи және географиялық өңірлер, аймақтық саясат, шеткі және орталықтар. Қазіргі кезеңдегі халықаралық қатынастар. Тұрақты даму тұжырымдамасы. Әлемдік экономиканың географиясы. Жекелеген өңірлердің елдерінің мамандануы.	**ОН:9,11**	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі			
1. М.Ю. Сорокин. Влияние глобальных и региональных кризисов на эволюцию мирового хозяйства. - М., «Пресс-Соло», 2004. https://new-disser.ru/ avtoreferats/01002632826.pdf 2. О.Т. Богомолов. Анатомия глобальной экономики. - М., 2012. – 216с. 3. В.П. Максаковский, Ш.М. Надыров. Экономическая и социальная география мира / Учебник. - Алматы, «Просвещение-Казахстан», 2004. 4. Н.Н. Петрова. География. Современный мир / Учебник. – М., «Форум», 2010.			